

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999

Julkaistu Helsingissä 5 päivänä toukokuuta 1999

N:o 545—560

SISÄLLYS

N:o		Sivu
545	Laki rikoslain muuttamisesta	1329
546	Laki tieliikennelain muuttamisesta	1333
547	Laki vesiliikennelain 24 §:n muuttamisesta	1335
548	Laki ilmailulain muuttamisesta	1336
549	Laki merilain 20 luvun 12 §:n muuttamisesta	1337
550	Laki rikoslain muuttamisesta	1338
551	Laki rikesakosta tieliikenteessä annetun lain kumoamisesta	1341
552	Laki rikesakkolain muuttamisesta	1342
553	Laki rangaistusmääräysmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta	1343
554	Laki jätelain 62 §:n muuttamisesta	1344
555	Laki rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain 6 luvun muuttamisesta	1345
556	Laki oikeudenkäymiskaaren 32 luvun muuttamisesta	1346
557	Laki uhkasakkolain 2 §:n muuttamisesta	1347
558	Laki verotustietojen luovuttamisesta sakotusta varten	1348
559	Laki tieliikenteen tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	1349
560	Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 31 §:n muuttamisesta	1352

N:o 545

Laki

rikoslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 44 luvun 9 §, sellaisena
kuin se on osittain laissa 578/1995,
muutetaan 23 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä
lisätään 48 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 578/1995, uusi 4 mo-
mentti seuraavasti:

23 luku

Liikenne rikoksista

1 §

Liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Joka tienkäyttäjänä tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tieliikennelakia (267/1981) tai sen nojalla annettuja säännök-

siä tai määräyksiä tavalla, joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle, on tuomittava *liikenneturvallisuuden vaarantamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Liikenneturvallisuuden vaarantamisesta tuomitaan myös se, joka 1 momentissa tarkoitetulla tavalla

1) ollessaan vastuussa aluksen ohjailusta tai aluksen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä rikkoo vesiliiken-

HE 32/1997
LaVM 24/1998
EV 263/1998

nelakia (463/1996) tai sen nojalla annettuja taikka alusten yhteentörmäämisen ehkäisemisestä merellä, sisäisillä kulkuvesillä tai kanavassa annettuja säännöksiä tai määräyksiä,

2) ohjatessaan ilma-alusta tai toimiessaan sen miehistön jäsenenä tai muussa lentoturvallisuustehtävässä tai muulla tavoin rikkoo ilmailulakia (281/1995) tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, tai

3) kuljettaessaan junaa tai toimiessaan muussa junaturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä rikkoo junaturvallisuutta koskevia määräyksiä.

Tätä pykälää ei sovelleta, jos 1 momentissa tai 2 momentin 1 tai 3 kohdassa tarkoitettu menettely on omiaan aiheuttamaan ainoastaan vähäisen vaaran.

2 §

Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Jos liikenneturvallisuuden vaarantamisessa moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettaja tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) huomattavasti ylittää sallitun enimmäisnopeuden,

2) ryhtyy ohittamaan näkyvyyden ollessa turvalliseen ohitukseen riittämätön taikka ohituksen ollessa muutoin kielletty,

3) laiminlyö liikenneturvallisuuden vaatiman pysähtymisvelvollisuuden tai väistämisvelvollisuuden, taikka

4) muulla näihin rinnastettavalla tavalla rikkoo liikennesääntöjä

siten, että rikos on omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa toisen hengelle tai terveydelle, hänet on tuomittava *törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta* vähintään 30 päiväsakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta tuomitaan myös se, joka liikenneturvallisuuden vaarantamisessa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) ollessaan vastuussa aluksen ohjailusta tai aluksen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä laiminlyö asianmukaisen tähyystyksen, ei noudata olosuhteisiin nähden turvallista nopeutta tai yhteentörmäämisen vaarassa väistövelvollisuutta tai muulla näihin rinnastettavalla tavalla rikkoo vesiliikennelakia säädettyjä tai sen nojalla an-

nettuja taikka alusten yhteentörmäämisen ehkäisemisestä merellä, sisäisillä kulkuvesillä tai kanavassa annettuja säännöksiä tai määräyksiä,

2) ohjatessaan ilma-alusta tai toimiessaan sen miehistön jäsenenä tai muussa lentoturvallisuustehtävässä tai muulla tavoin rikkoo ilmailulaissa säädettyjä tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, tai

3) kuljettaessaan junaa tai toimiessaan muussa junaturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä rikkoo junaturvallisuutta koskevia määräyksiä

siten, että rikos on omiaan aiheuttamaan vakavaa vaaraa toisen hengelle tai terveydelle.

3 §

Rattijuopumus

Joka kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai raitiovaunua

1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus ajon aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,25 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai

2) käytettyään muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut,

on tuomittava *rattijuopumuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

4 §

Törkeä rattijuopumus

Jos rattijuopumuksessa

1) rikoksenteikijän veren alkoholipitoisuus on vähintään 1,2 promillea tai hänellä on vähintään 0,60 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai

2) rikoksenteikijän kyky tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut, taikka

3) rikoksenteikijä on käyttänyt muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut,

ja olosuhteet ovat sellaiset, että rikos on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle, rikoksenteikijä on tuomittava *tör-*

keästä rattijuopumuksesta vähintään 60 päiväsakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

5 §

Vesiliikennejuopumus

Joka ohjailee alusta tai toimii aluksessa sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä

1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 1,0 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,50 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa tai että hänen kykynsä tehtävän vaatimisiin suorituksiin on huonontunut, tai

2) käytettyään muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimisiin suorituksiin on huonontunut,

ja olosuhteet ovat sellaiset, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle, on tuomittava *vesiliikennejuopumuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Vesiliikennejuopumuksesta ei kuitenkaan tuomita silloin, kun ohjailtavana on ollut soutuvene, purjejolla tai niihin rinnastettava vesikulkuneuvo tai kun 1 momentissa tarkoitettu tehtävä on ollut tällaisessa aluksessa.

6 §

Ilmaliikennejuopumus

Joka ohjaa ilma-alusta tai toimii sen miehistön jäsenenä tai muussa lentoturvallisuus-tehtävässä

1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,25 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa tai että hänen kykynsä tehtävän vaatimisiin suorituksiin on huonontunut, tai

2) käytettyään muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimisiin suorituksiin on huonontunut,

on tuomittava *ilmaliikennejuopumuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

7 §

Junaliikennejuopumus

Joka kuljettaa junaa tai toimii muussa junaturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä

1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,25 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa tai että hänen kykynsä tehtävän vaatimisiin suorituksiin on huonontunut, tai

2) käytettyään muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimisiin suorituksiin on huonontunut,

on tuomittava *junaliikennejuopumuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

8 §

Kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle

Joka luovuttaa moottorikäyttöisen ajoneuvon, raitiovaunun, junan, 5 §:ssä tarkoitetun aluksen tai ilma-aluksen kuljetettavaksi, ohjailtavaksi tai ohjattavaksi henkilölle, joka ilmeisesti on siinä tilassa, että syyllistyy 3—7 §:ssä mainittuun rikokseen, taikka luovuttaa tällaiselle henkilölle 5—7 §:ssä tarkoitetun tehtävän, on tuomittava *kulkuneuvon luovuttamisesta juopuneelle* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

9 §

Liikennejuopumus moottorittomalla ajoneuvolla

Joka tienkäyttäjänä kuljettaa moottoritonta ajoneuvoa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena ja siten aiheuttaa vaaraa toisen turvallisuudelle, on tuomittava *liikennejuopumuksesta moottorittomalla ajoneuvolla* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

10 §

Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta

Joka kuljettaa, ohjailee tai ohjaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa, raitiovaunua, junaa,

alusta tai ilma-alusta ajo-oikeudetta tai ilman vaadittavaa pätevyyttä osoittavaa lupakirjaa, on tuomittava *kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta tuomitaan myös se, joka ilman vaadittavaa pätevyyttä ryhtyy junan, aluksen tai ilma-aluksen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavaan tehtävään.

11 §

Liikennepako tieliikenteessä

Jos moottorikäyttöisen ajoneuvon tai raitiovaunun kuljettaja liikenneonnettomuuteen osallisena laiminlyö velvollisuutensa heti pysäyttää ja kykynsä mukaan avustaa vahingoittuneita, hänet on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *liikennepaosta tieliikenteessä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

12 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *tienkäyttäjällä* jokaista, joka on tiellä taikka sillä olevassa ajoneuvossa tai raitiovaunussa;

2) *huumaavalla aineella* myös suorituskykyä heikentävää lääkettä;

3) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* kone-

voimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat moottoriajoneuvo, traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo;

4) *aluksella* veteen tukeutuvaa ja vesillä liikkumiseen tarkoitettua kulkuvälinettä ja laitetta;

5) *junalla* veturia tai veturin ja vaunujen muodostamaa kokonaisuutta sekä muuta konevoimalla kulkevaa raidekulkuneuvoa lukuun ottamatta raitiovaunua; sekä

6) *junaturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavalla tehtävällä* sellaista tehtävää, jossa virheellinen menettely tai laiminlyönti voi vaarantaa junaliikenteen turvallisuutta, mukaan lukien ratapihalla tai teollisuusraiteilla tapahtuva vaunujen liikuttaminen järjestely- ja vaihtotyössä.

48 luku

Ympäristörikoksista

3 §

Ympäristörikkomus

Ympäristörikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo vesiliikennelain 5 §:ää tai vesiliikennelain 15 tai 16 §:n nojalla annettuja kieltoja tai rajoituksia siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa ympäristölle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 546

Laki**tieliikennelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 70 §:n 3 momentti, 75 §:n 1 ja 2 momentti, 76 ja 98—102 § sekä 104 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 70 §:n 3 momentti laissa 571/1994, 75 §:n 1 momentti laissa 676/1990, 75 §:n 2 momentti laissa 676/1990, 754/1995, 1242/1997 ja 547/1998, 76 § mainituissa laeissa 676/1990 ja 1242/1997 sekä 102 § mainituissa laissa 676/1990, seuraavasti:

70 §

Ajokorttilupa

Ajokorttilupaa ei kuitenkaan myönnetä sille, joka on ajokiellossa tai väliaikaisessa ajokiellossa, eikä ilman erityistä syytä sille, joka viimeksi kuluneen vuoden aikana on syyllistynyt rikoslain 23 luvun 10 §:ssä tarkoitettuun moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettamiseen oikeudetta. Ajokorttilupaa ei myönnetä myöskään, jos viranomaisen tiedossa on, että hakija on ajokiellossa jossakin Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen jäsenvaltiossa.

75 §

Perusteet ajokieltoon määräämiselle

Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaja on määrättävä ajokieltoon, jos hänen todetaan syyllistyneen törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen, rattijuopumukseen tai törkeään rattijuopumukseen.

Ajo-oikeuden haltija on, jollei 78 §:n 2 tai 4 momentista taikka 80 §:stä muuta johdu, määrättävä ajokieltoon:

1) jos hän ei enää täytä 70 §:n 1 momentissa säädettyjä ajokorttiluvan myöntämisen edellytyksiä;

2) jos hän ei poliisin asettamassa määräjassa ole toimittanut vaadittua lääkärintodis-

tusta tai optikon antamaa todistusta taikka suorittanut hyväksytysti uutta kuljettajantutkintoa, ajokoetta tai ajonäytettä;

3) jos hän on moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessaan syyllistynyt rikoslain 23 luvun 1 §:n nojalla rangaistavaan tekoon, joka osoittaa vakavaa piittaamattomuutta liikenneturvallisuutta kohtaan;

4) jos hän on syyllistynyt kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta;

5) jos hän on vähintään neljästi kahden vuoden tai kolmasti vuoden kuluessa syyllistynyt tämän lain tai rikoslain 23 luvun 1, 10 tai 11 §:n nojalla rangaistavaan tekoon, lukuun ottamatta muita rikesakolla rangaistavia tekoja kuin ylinopeusrikkomuksia, taikka liikennevalvontaa vaikeuttavien laitteiden kieltämisestä annetun lain (546/1998) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettuun paljastinlaiterikkomukseen; tai

6) jos hänet on ulkomailla tuomittu liikennejuopumuksesta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tai hän on siellä syyllistynyt tällaiseen tekoon.

76 §

Perusteet väliaikaiseen ajokieltoon määräämiselle

Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin haltuunsa:

1) jos on todennäköistä syytä epäillä hänen

syyllystyneen rikoslain 23 luvun 3 §:n 1 kohdassa tai 4 §:ssä tarkoitettuun rattijuopumusrikokseen;

2) jos on syytä epäillä hänen syyllystyneen törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen tai rikoslain 23 luvun 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettuun rattijuopumusrikokseen;

3) jos on todennäköistä, että edellytykset ajokiellon määräämiselle 75 §:n 2 momentin 3—6 kohdan tai 3 momentin nojalla ovat olemassa; tai

4) jos on ilmeistä, että ajo-oikeuden haltijan ajokyky on sairauden, vian tai muun sellaisen syyn vuoksi siinä määrin heikentynyt, että siitä aiheutuu ajon jatkuessa olennaista vaaraa muulle liikenteelle eikä terveydentilan selvittämistä 73 §:n 2 momentin mukaisesti voida tästä syystä pitää yksinään riittävänä.

98 §

Liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain 23 luvun 1 §:ssä.

99 §

Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Rangaistus törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain 23 luvun 2 §:ssä.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

100 §

Liikennejuopumus

Rangaistus rattijuopumuksesta, törkeästä rattijuopumuksesta, kulkuneuvon luovuttamisesta juopuneelle ja liikennejuopumuksesta moottorittomalla ajoneuvolla säädetään rikoslain 23 luvussa.

101 §

Liikennepako tieliikenteessä

Rangaistus liikennepaosta tieliikenteessä säädetään rikoslain 23 luvun 11 §:ssä.

102 §

Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta

Rangaistus kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta säädetään rikoslain 23 luvun 10 §:ssä.

104 §

Toimenpiteistä luopuminen

Jos 103 §:ssä tarkoitettu rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, voidaan siitä jättää syyte ajamatta ja rangaistus tuomitsematta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 1999.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 547

Laki

vesiliikennelain 24 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetun vesiliikennelain (463/1996) 24 §:n 2 momentti seuraavasti:

24 §

Rangaistukset

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta, törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta, vesiliikennejuopumuksesta, kulkuneuvon luovuttamisesta juopuneelle ja kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta säädetään rikoslain 23 luvun 1, 2, 5, 8 ja

10 §:ssä. Rangaistus sellaisesta tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tehdystä tämän lain 5 §:n rikkomisesta taikka 15 tai 16 §:n nojalla annettujen kieltojen tai rajoitusten rikkomisesta, joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa ympäristölle, säädetään rikoslain 48 luvun 3 §:n 4 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 548

Laki

ilmailulain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 3 päivänä maaliskuuta 1995 annetun ilmailulain (281/1995) 89 §:n 9 kohta,
muutetaan 86 ja 87 § ja
lisätään 88 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

86 §

Liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Rangaistus liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ja törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain 23 luvun 1 ja 2 §:ssä.

87 §

Kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle ja kuljettaminen oikeudetta

Rangaistus kulkuneuvon luovuttamisesta
Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

juopuneelle ja kuljettamisesta oikeudetta säädetään rikoslain 23 luvun 8 ja 10 §:ssä.

88 §

Huumaavan aineen käyttäminen ilmailussa

Rangaistus ilmaliikennejuopumuksesta säädetään rikoslain 23 luvun 6 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 1999.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 549

Laki

merilain 20 luvun 12 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä heinäkuuta 1994 annetun merilain (674/1994) 20 luvun 12 § seuraavasti:

20 luku	kulkuneuvon luovuttamisesta juopuneelle säädetään rikoslain 23 luvun 5 ja 8 §:ssä.
Rangaistussäännökset	
12 §	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 1999.
<i>Viittaussäännös</i>	

Rangaistus vesiliikennejuopumuksesta ja
Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 550

Laki**rikoslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 2 luvun 4, 4 a—4 c ja 5 §, sellaisina kuin ne ovat, 4 § laeissa 650/1976, 67/1983 ja 697/1991, 4 a ja 4 b § mainitussa laissa 650/1976, 4 c § laissa 1082/1989 ja 5 § laissa 650/1986, ja *lisätään* lakiin uusi 2 a luku seuraavasti:

2 a luku

Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rikesakosta*Sakko*

1 §

Päiväsakkojen lukumäärä

Sakko tuomitaan päiväsakkoina, joiden vähimmäismäärä on yksi ja enimmäismäärä 120.

Yhteisen sakkorangaistuksen enimmäis- ja vähimmäismäärästä säädetään 7 luvussa.

Sakkorangaistukselle voidaan erityisestä syystä lailla säätää erityinen vähimmäis- tai enimmäismäärä 1 momentissa säädetyissä rajoissa.

Ennen 1 päivää kesäkuuta 1969 säädettyä sakkorangaistuksen erityistä vähimmäis- tai enimmäismäärää ei sovelleta.

2 §

Päiväsakon rahamäärä

Päiväsakon rahamäärä on vahvistettava niin, että se on kohtuullinen sakotettavan maksukykyyn nähden.

Kohtuullisena päiväsakon rahamääränä on pidettävä yhtä kuudeskymmenesosaa sakotettavan keskimääräisestä kuukausitulosta, josta on vähennetty asetuksella määriteltävät verot ja maksut sekä kiinteä peruskulutusvähenys. Sakotettavan elatusvelvollisuus voi alentaa ja hänen varallisuutensa korottaa päiväsakkoa.

Kuukausitulon laskemisen ja varallisuuden arvioimisen ensisijaisena perusteena ovat sakotettavan viimeksi toimitetun verotuksen mukaiset tulot ja varallisuus. Jos sakotettavan tuloja ja varallisuutta ei voida luotettavasti selvittää verotustiedoista tai ne ovat olennaisesti muuttuneet viimeksi toimitetun verotuksen jälkeen, ne voidaan arvioida muun saatavan selvityksen perusteella.

Päiväsakko määrätään tuomioistuimessa oikeudenkäynnin aikaisten ja rangaistusmääräysmenettelyssä rangaistusvaatimuksen antamishetken tietojen perusteella. Syyttäjä määrää sakon kuitenkin rangaistusmääräyksen antamishetken tietojen perusteella, jos on ilmennyt, että rangaistusvaatimuksen saaneen maksukyky on vaatimuksen antamishetkellä saatuihin tietoihin verrattuna olennaisesti muuttunut.

Asetuksella säädetään tarkemmin keskimääräisen kuukausitulon laskemisesta, päiväsakon rahamäärän pyöristämisestä, peruskulutusvähennyksen suuruudesta, elatusvelvollisuuden ja varallisuuden huomioon ottamisesta sekä päiväsakon vähimmästä rahamäärästä.

3 §

Sakon kokonaisrahamäärä

Sakon kokonaisrahamäärä on päiväsakkojen lukumäärä kerrottuna päiväsakon rahamäärällä.

Asetuksella voidaan säätää, että tietyistä rikoksista määrättävän sakon kokonaisrahamäärä on korotettava samanlaatuisesta rikoksesta määrättävän suurimman rikesakon suuruiseksi.

Muuntorangaistus

4 §

Muuntorangaistuksen määrääminen

Sakkoon tuomitulle, jolta sakkoa ei ole saatu perityksi, on maksamatta olevan sakon sijasta määrättävä muuntorangaistuksena vankeutta. Maksamaton uhkasakko, jota ei ole saatu perityksi, on muunnettava vankeudeksi.

5 §

Muuntorangaistuksen pituus

Muuntorangaistus sakosta määrätään siten, että kahta maksamatta olevaa päiväsakkoa vastaa yhden päivän vankeus. Jos muunnettavien päiväsakkojen lukumäärä on pariton, yhtä päiväsakkoa ei muunneta. Jos päiväsakosta on maksettu vain osa, katsotaan päiväsakko maksamatta olevaksi.

Markkamääräisenä tuomitun uhkasakon

jokaista täyden sadan markan määrää vastaa muuntorangaistusta määrättäessä yhden päivän vankeus.

Muuntorangaistuksen pituus on kuitenkin vähintään neljä päivää ja enintään 90 päivää.

Samalla kertaa muunnettavista sakoista määrätään vain yksi muuntorangaistus 3 momentissa säädetyllä tavalla. Uhkasakko rinnastetaan tällöin sakkoon.

Tuomioistuin voi 6 §:n 1 momentissa tai 7 §:ssä mainituilla perusteilla määrätä muuntorangaistuksen tässä pykälässä säädettyä lyhyemmäksi, kuitenkin vähintään neljäksi päiväksi.

6 §

Sakon tai sen osan muuntamatta jättäminen

Tuomioistuin voi jättää muuntorangaistuksen määräämättä, jos

1) sakkoon johtanutta rikosta sen haitallisuus huomioon ottaen on kokonaisuutena arvostellen pidettävä vähäisenä,

2) sakkoon johtanut rikos on tehty alle 18-vuotiaana tai

3) muuntorangaistusta on pidettävä kohtuuttomana tai tarkoituksettomana ottaen huomioon sakotetun henkilökohtaiset olosuhteet, rikoksesta hänelle aiheutuneet muut seuraukset, sosiaali- ja terveydenhuollon toimet tai muut seikat.

Määrätessään muuntorangaistusta yhteisestä sakkorangaistuksesta tuomioistuimen tulee arvioida sellaisten sakkojen, joita ei saa muuntaa vankeudeksi, osuus yhteisestä rangaistuksesta sekä jättää se muuntamatta vankeudeksi.

Sitä sakon osaa, jolla sakon kokonaisrahamäärä on 3 §:n 2 momentin nojalla korotettu, ei muunneta vankeudeksi.

7 §

Uhkasakon muuntamatta jättäminen

Tuomioistuin voi jättää maksamattoman uhkasakon sijasta tuomittavan muuntorangaistuksen määräämättä, jos

1) päävelvoitetta on kokonaan tai osaksi noudatettu tai

2) muuntorangaistusta on pidettävä kohtuuttomana tai tarkoituksettomana ottaen huomioon velvoitetun henkilökohtaiset olosuhteet, päävelvoitteen noudattamatta jättä-

misestä hänelle aiheutuneet muut seuraukset tai muut seikat.

Rikesakko

8 §

Rikesakko

Rikesakko on markkamäärältään kiinteä sakkoa lievempi varallisuusrangaistus.

Rikesakko saa olla enintään 1 000 markkaa. Eri rikkomuksista määrättävän rikesakon suuruudesta säädetään asetuksella.

Maksamatonta rikesakkoa ei saa muuntaa vankeudeksi.

9 §

Rikesakkorikkomukset

Rikesakko voidaan 2—4 momentin mukaisesti säätää seuraamukseksi virallisen syytteen alaisesta rikkomuksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta.

Rikesakko voidaan säätää tieliikennelain (267/1981) tai sen nojalla annettujen sellaisten säännösten tai määräysten vähäisestä rikkomisesta, jotka koskevat

- 1) jalankulkijoita,
- 2) moottorittoman ajoneuvon kuljettajaa,
- 3) moottorikäyttöisen tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita, kuntoa, moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavia asiakirjoja, moottorikäyttöisen ajoneuvon häiritsevää ja tarpeetonta ajoa, henkilökuljetusta, kuljettajan tai matkustajan henkilökohtaisen suojavälineen käyttöä, muita kuljettajaa koskevia liikennesääntöjä tai liikenteen ohjauslaittein osoitettuja käskyjä, kieltoja tai rajoituksia,
- 4) suurimman sallitun nopeuden ylittämistä moottorikäyttöisellä ajoneuvolla taikka

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

5) ajoneuvon katsastusta ja rekisteröitäväksi ilmoittamista.

Rikesakko voidaan säätää myös jätelaissa (1072/1993) säädetyn roskaamiskiellon vähäisestä rikkomisesta.

Edellä 2 ja 3 momentissa mainituista rikkomuksista säädetään tarkemmin asetuksella.

10 §

Rikesakon määrääminen

Rikesakon määrää poliisimies tai muu laisissa säädettyä valvontaa suorittava virkamies.

Rikesakkoa ei saa määrätä, jos

1) rikkomus on ollut omiaan aiheuttamaan muunlaista kuin vähäisenä pidettävää vaaraa tai haittaa,

2) rikkoja on menettelyllään osoittanut piittaamattomuutta lain kielloista tai käskyistä tai

3) on ilmeistä, että asianomistaja tulee rikkomuksen johdosta tekemään syyttämispyyntönsä syyttäjälle tai poliisille taikka esittämään vahingonkorvausvaatimuksen.

Rikesakon määräämisestä säädetään rikesakkomenettelystä annetussa laissa (66/1983).

11 §

Eri rikkomuksista määrättävä rikesakko

Jos samalla kertaa olisi määrättävä kahdesta tai useammasta rikkomuksesta rikesakko, määrätään rikesakko siitä rikkomuksesta, josta on säädetty ankarin rikesakko.

Rikesakosta ja sakkorangaistuksesta tai määräaikaisesta vankeusrangaistuksesta ei saa määrätä yhteistä rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 1999.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 551

L a k i

rikesakosta tieliikenteessä annetun lain kumoamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan rikesakosta tieliikenteessä 21 päivänä tammikuuta 1983 annettu laki (68/1983).

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 552

Laki**rikesakkolain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 21 päivänä tammikuuta 1983 annetun rikesakkolain (66/1983) 2, 3 ja 20 §, sellaisena kuin niistä on 20 § osaksi laissa 707/1991, sekä
muutetaan lain nimike, 1 ja 6 §, 16 §:n 4 momentti ja 18 § seuraavasti:

Laki**rikesakkomenettelystä**

1 §

Tämän lain mukaisessa menettelyssä (*rikesakkomenettely*) voidaan määrätä rikesakko seuraamukseksi rikkomuksesta, joka rikoslain (39/1889) 2 a luvun 9 §:ssä ja sen nojalla annetulla asetuksella on määritelty rikesakkorikkomukseksi.

6 §

Rikesakko määrätään antamalla rikkojalle rikesakkomääräys. Määräyksen tulee sisältää rikkojaa koskevat henkilötiedot, rikkomuksen tekoaika ja -paikka, rikkomuksen laatu, rikesakon määrä sekä määräyksen perusteena olevat lainkohdat. Rikesakkomääräys on sen antajan allekirjoitettava.

Rikesakkomääräyksen antajan on ilmoitettava rikkomuksesta epäilylle syy, jos rikkomuksesta ei voida rikoslain 2 a luvun 10 §:n 2 momentin soveltamisen johdosta määrätä rikesakkoa.

Ennen rikesakkomääräyksen antamista on rikkomuksesta epäiltyä kuultava.

Rikesakkomääräykseen tulee sisältyä oh-

jeet siitä, miten asianomaisen tulee menettellä, jos hän tahtoo saattaa rikkomuksen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Määräykseen on liitettävä tilillepanokortti rikesakon maksamista varten.

16 §

Rikesakkomääräys on poistettava, jos sen perusteena oleva teko ei ole rikoslain 2 a luvun 9 §:ssä tarkoitettu rikesakkorikkomus tai jos määräys on muuten perusteeton.

18 §

Rikesakkomääräyksen täytäntöönpanosta on voimassa, mitä lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta ja sakkojen perimisestä säädetään. Rikesakon täytäntöönpanossa ei kuitenkaan sovelleta muuntorangeistusta koskevia säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 553

Laki

rangaistusmääräysmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rangaistusmääräysmenettelystä 26 päivänä heinäkuuta 1993 annetun lain (692/1993) 11 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

11 §

Jos rangaistusvaatimuksen saanut vastustaa vaatimusta yksinomaan päiväsakon rahamäärän osalta, rangaistusmääräyksen antaja voi hänelle toimitetun selvityksen perusteella 1 momentin 1 kohdan estämättä antaa rangaistusmääräyksen rangaistusvaatimuksen saaneen vaatimalla tavalla viemättä asiaa tuomioistuimeen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-

kuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 554

Laki

jätelain 62 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1993 annetun jätelain (1072/1993) 62 §, sellaisena kuin se on laissa 712/1995, seuraavasti:

62 §

Rikesakko

misestä säädetään rikoslain 2 a luvun 9 §:n 3 momentissa ja mainitun 9 §:n nojalla annetulla asetuksella.

Rikesakosta seuraamuksena 19 §:ssä tarkoitetun roskaamiskiellon vähäisestä rikko-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 555

Laki**rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain 6 luvun muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rangaistusten täytäntöönpanosta 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun lain (39/1889) 6 luvun 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 623/1996, sekä *lisätään* 6 lukuun siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen uusi 10 a § seuraavasti:

6 luku

Sakosta, sakon muuntorangaistuksesta ja yhteisösakosta

10 a §

Virallinen syyttäjä saa jättää vaatimatta muuntorangaistuksen määräämistä maksamattoman sakon sijaan, jos

1) sakkoon johtanutta rikosta sen haitallisuus huomioon ottaen on kokonaisuutena arvostellen pidettävä vähäisenä eikä rikoksesta ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa,

2) sakkoon johtanut rikos on tehty alle 18-vuotiaana eikä rikoksesta ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa tai vankeutta enintään kuusi kuukautta, tai

3) muuntorangaistusta on pidettävä kohtuuttomana tai tarkoituksettomana ottaen huomioon sakotetun henkilökohtaiset olot, rikoksesta hänelle aiheutuneet muut seuraukset, sosiaali- ja terveydenhuollon toimet tai muut seikat,

eikä tärkeä yleinen etu muuta vaadi.

Virallinen syyttäjä voi rikoslain 2 a luvun 7 §:ssä tai lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain (619/1996) 26 §:ssä mainituilla perusteilla jättää vaatimatta muuntorangaistuksen määräämistä maksamattoman uhkasakon sijaan, jollei tärkeä yleinen etu muuta vaadi.

Jos virallinen syyttäjä on päättänyt jättää vaatimatta muuntorangaistusta, hän saa peruuttaa päätöksensä vain, jos asiassa ilmenneen uuden selvityksen mukaan päätös on perustunut olennaisesti puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin.

Ylemmällä syyttäjällä on oikeus ottaa asia uudelleen ratkaistavaksi siten kuin siitä erikseen säädetään.

12 §

Sen jälkeen kun tuomioistuin on määrännyt muuntorangaistuksen, muunnettavina olleiden sakkojen perimistä ulosottoimin ei saa jatkaa. Jos muuntorangaistusta ei ole määrätty, sakkojen perimistä jatketaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**

HE 74/1998
 LaVM 25/1998
 EV 274/1998

3 490301/58

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 556

L a k i

oikeudenkäymiskaaren 32 luvun muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäymiskaaren 32 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen seuraavasti:

32 luku

Uhkasakko

1 §

Uhkasakko, jonka asettaminen kuuluu yleisen tuomioistuimen toimivaltaan tai joka asetetaan oikeudenkäynnin kulun turvaami-

seksi, asetetaan markkamäärältään kiinteänä ottaen huomioon sakotetun maksukyky. Uhkasakko voidaan erityisestä syystä tuomita lievempänä kuin se on asetettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 557

L a k i

uhkasakkolain 2 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä joulukuuta 1990 annetun uhkasakkolain (1113/1990) 2 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisalan rajoitukset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Tämä laki ei koske oikeudenkäynnin kulun turvaamiseksi asetettavaa uhkasakkoa.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 558

Laki

verotustietojen luovuttamisesta sakotusta varten

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Verohallinto luovuttaa pyynnöstä verovelvollista koskevine tunnistetietoineen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisille sekä tuomioistuimille verovelvollisen tuloja ja varallisuutta koskevia tietoja sekä muita verotustietoja, jotka rikoslain (39/1889) 2 a luvun 2 §:n mukaan ovat tarpeen päiväsakon suuruuden määrittämistä varten.

Tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 559

Laki**tieliikenteen tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tieliikenteen tietojärjestelmästä 15 päivänä syyskuuta 1989 annetun lain (819/1989) 12 b §, sellaisena kuin se on laissa 1595/1995,

muutetaan 6 §, 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentin 2, 5, 6 ja 8 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 12 a §, 13 §:n 2 momentin 9 kohta ja 4 momentti, 14 §:n 1 ja 3 kohta sekä 18 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi mainitussa laissa 1595/1995, 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentin 2, 5, 6 ja 8 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 12 a §, 13 §:n 2 momentin 9 kohta, 14 §:n 1 ja 3 kohta sekä 18 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 13 §:n 4 momentti laissa 627/1997, sekä

lisätään 13 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1595/1995, uusi 1 a kohta seuraavasti:

6 §

Ajokorttirekisterin tiedot

Ajokorttirekisteriin, johon merkitään ajokorttiluvan hakijat ja ajo-oikeuden haltijat sekä ajo-oikeutta vailla olevat liikennerikoksiin syyllistyneiksi epäillyt ja syyllistyneet henkilöt, talletetaan siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään ajokorttiluvan hakijasta ja ajo-oikeuden haltijasta sekä ajo-oikeutta vailla olevasta:

1) ajokorttiluokat, joita vastaavin merkinöin ajokorttilupa on myönnetty, ajo-oikeutta koskevat erityisehdot ja erityisluvut sekä vastaavat puolustusvoimien ajokorttia koskevat tiedot;

2) moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa tehdyiksi epäiltyjä ja tehtyjä liikennerikoksia, niistä seuranneita rangaistuksia ja muita seuraamuksia koskevat tiedot sekä tieliikennelain (267/1981) nojalla tapahtunutta ajokieltoon määräämistä, ajokorttiluvan peruuttamista, ajo-oikeuden raukeamista ja varoituksen antamista sekä niiden perustana olevaa tekoa tai epäiltyä tekoa koskevat tiedot;

3) henkilöauton ammattiajoluvan, liiken-

neopettajaluvan ja vaarallisten aineiden kuljettamiseen oikeuttavan ajoluvan myöntämistä ja peruuttamista koskevat tiedot;

4) autokoulujen valvontaa ja tutkimusta varten kuljettajaopetusta ja kuljettajantutkintoa koskevat tiedot; sekä

5) opetusluvan ja harjoitusluvan myöntämistä koskevat tiedot.

Ulkomailla annetun ajokortin haltijaa koskevat tiedot talletetaan ajokorttirekisteriin, jos hänet on Suomessa tuomittu tieliikennelain 75 §:n 1 momentissa mainitusta rikoksesta tai muusta moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa tehdystä tieliikennelaissa rangaistavaksi säädetystä rikoksesta taikka liikennevalvontaa vaikeuttavien laitteiden kieltämisestä annetun lain (546/1998) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitetusta paljastinlaiterikkomuksesta. Rekisteriin talletetaan soveltuvin osin 1 momentissa ja 4 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Ajokortin valmistaja ylläpitää ajoneuvohallintokeskuksen toimeksiannosta ja valvonnassa osana ajokorttirekisteriä ajo-oikeuden haltijan valokuvan ja nimikirjoituksen käsittävää tiedostoa (*väliaikainen ajokorttiedosto*). Valmistaja hävittää valokuvan ja nimi-

HE 120/1998
 LiVM 17/1998
 EV 290/1998

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY; EYVL N:o L 281, 23.11.1995, s. 31

kirjoituksen viimeistään kolmen vuoden kulluttua ajokortin tilauksesta.

9 §

Oikeus tietojen saantiin ja tallettamiseen

Kuljettajantutkintojen vastaanottaja voi tallettaa suoraikäyttöisesti tieliikenteen tietojärjestelmään kuljettajaopetusta ja kuljettajantutkintoa sekä ajokorttia ja vaarallisten aineiden kuljettamiseen oikeuttavaa ajolupaa koskevia tietoja.

10 §

Tieliikenteen tietojärjestelmän käyttö

Ajoneuvohallintokeskus voi käyttää tieliikenteen tietojärjestelmää ja sen osarekistereitä sille lain mukaan kuuluvien tai sen nojalla määrättyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamisessa.

11 §

Tietojen luovutus tieliikenteen tietojärjestelmästä

Tieliikenteen tietojärjestelmästä luovutettavan tiedon tulee olla tarpeellinen ilmoitettuun käyttötarkoitukseen. Tietoa ei saa luovuttaa, jos luovuttamisen voidaan perustellusta syystä epäillä vaarantavan rekisteröidyn yksityisyyden suojaa, hänen etujaan tai oikeuksiaan taikka valtion turvallisuutta.

12 §

Tietojen luovutus ajoneuvorekisteristä

Ajoneuvorekisteristä voidaan luovuttaa:

2) viranomaiselle lain mukaan kuuluvien tai sen nojalla määrättyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamiseksi tarpeellisia tietoja;

5) Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen liittyneen valtion ajoneuvojen rekisteriviranomaisille tietoja ajoneuvojen rekisteröin-

titehtävien suorittamiseksi kyseisissä valtioissa;

6) tietoja ajoneuvon rekisteritunnuksen taikka omistajan tai haltijan nimen tai liike- ja yhteisötunnuksen perusteella ajoneuvojen kauppaa tai rahoitusta, liikenne- tai autovakuutustoimintaa, katsastustoimintaa taikka muuta ajoneuvoihin liittyvää toimintaa harjoittavan yrityksen asiakasrekisterin osoitetietojen päivittämistä varten;

8) tietoja tilastointia tai tieteellistä tutkimusta varten, jos henkilötietolaissa (523/1999) tietojen käsittelylle näihin tarkoituksiin säädetty edellytykset täyttyvät; sekä

Ajoneuvorekisteristä voidaan luovuttaa tietoja myös liikenneturvallisuuteen, liikenne- tai autovakuutuksiin, liikenteeseen, liikennetarvikkeisiin, katsastukseen tai ajoneuvoihin liittyvää muuta kuin 1 momentissa mainittua tarkoitusta varten. Ajoneuvon omistajan ja haltijan henkilötietoja saa kuitenkin luovuttaa vain, jos luovutuksen saajalla on henkilötietolain mukaan oikeus käsitellä näitä tietoja.

Ajoneuvorekisteristä voidaan luovuttaa tietoja mielipide- ja markkinatutkimukseen, suoramainontaan, puhelinmyyntiin tai muuhun suoramarkkinointiin sekä osoitepalveluun. Luonnollisen henkilön tietojen luovutus on sallittua ainoastaan, jos toiminta, johon tietoja pyydetään luovutettavaksi, liittyy liikenneturvallisuuteen, liikenteeseen, liikenne- ja autovakuutuksiin, liikennetarvikkeisiin, katsastukseen, ajoneuvoihin tai ajoneuvokauppaan. Luonnollisesta henkilöstä voidaan muussa kuin automaattiseen tietojenkäsittelyyn soveltuvassa muodossa luovuttaa vain nimi- ja osoitetietoja. Tämä rajoitus ei kuitenkaan koske tietojen luovuttamista katsastuksen suorittajalle katsastukseen liittyvien palvelutehtävien hoitamista varten. Luonnollisen henkilön tietoja ei saa luovuttaa, jos rekisteröity on henkilötietolain nojalla kieltänyt tietojen käsittelyn tai jos luovutuksen saajalla ei ole mainitun lain mukaan muutoin oikeutta käsitellä luovutettavia tietoja.

12 a §

Henkilötunnuksen luovutus ajoneuvorekisteristä

Ilman rekisteröidyn suostumusta saa hen-

kilötunnusta käyttää tietojen luovutuksen perusteena tai henkilötunnuksen luovuttaa ajoneuvorekisteristä vain:

1) 12 §:n 1 momentin 2—5 ja 8 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

2) kun henkilön yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää siten kuin henkilötietolain 13 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa säädetään; taikka

3) osoitetietojen päivittämiseksi tai moninkertaisten postilähetysten välttämiseksi suoritettavaa tietojenkäsittelyä varten, jos henkilötunnus jo on luovutuksensaajan käytössä.

13 §

Tietojen luovutus ajokorttirekisteristä

Ajokorttirekisteristä saa kuitenkin luovuttaa:

1 a) poliisin tehtäviä puolustusvoimissa suorittaville virkamiehille tietoja henkilötietojen tarkistamista varten;

9) ajoneuvohallintokeskuksen valvonnassa tietoja historiallista tai tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai liikenneturvallisuustutkimusta varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty, ja jos henkilötietolaissa tietojen käsittelylle näihin tarkoituksiin säädetyt edellytykset täyttyvät; sekä

Ajokorttirekisterin tietoja ei saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla 2 momentin 9 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

14 §

Tietojen luovutus ajoneuvo-verotusrekisteristä

Ajoneuvoverotusrekisteristä voidaan luovuttaa:

1) rekisteritunnuksen perusteella yksittäisiä tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten henkilötunnusta lukuun ottamatta;

3) tietoja katsastuksen suorittajalle lain mukaan kuuluvien tai sen nojalla määrättyjen tehtävien tai velvoitteiden hoitamista varten;

18 §

Rangaistusseuraamukset

Rangaistus tässä laissa mainittuihin rekistereihin kohdistuvasta tietomurrosta säädetään rikoslain 38 luvun 8 §:ssä ja tällaiseen rekisteriin kohdistuvasta henkilörekisteririkoksesta mainitun luvun 9 §:ssä sekä henkilörekisteririkkomuksesta henkilötietolain 48 §:n 2 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1999.

Tällä lailla kumotaan 7 päivänä syyskuuta 1990 annetun ajokorttiasetuksen (845/1990) 49 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 1256/1994.

Liikenneministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 560

Asetus**ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen 31 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Liikenneministerin esittelystä
muutetaan ajoneuvojen käytöstä tiellä 4 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1257/1992) 31 §, sellaisena kuin se on osaksi asetuksissa 775/1995 ja 670/1997, seuraavasti:

31 §

Yleiset hinattavan ajoneuvon kytkentää koskevat ehdot

1. Moottorikäyttöiseen ajoneuvoon saa kerrallaan olla kytkettynä vain yksi hinattava ajoneuvo, jollei tästä pykälästä, 32 §:n 3 momentista tai 35 §:n 4 momentista muuta johdu.

2. Ajoneuvoyhdistelmässä tulee massan jakautumisen olla sellainen, ettei hinattavan ajoneuvon kytkentämassa ylitä jäljempänä olevien kytkentäsääntöjen sallimaa enimmäismäärää.

3. Ajoneuvoyhdistelmässä tulee vetävän ja hinattavan ajoneuvon välisten kytkinlaitteiden olla tarkoituksenmukaiset ja luotettavat sekä ajoneuvon ja kytkinlaitteiden valmistajan kyseiseen käyttöön ja kuormitukselle tarkoittamat.

4. Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen kytkettävän hinattavan ajoneuvon tulee olla leveytensä, pituutensa ja muiden kytkentämittojensa sekä jarru- ja sähköjärjestelmiensä samoin kuin muiden kytkentälaitteidensa puolesta sopivia toisiinsa kytkettäviksi.

5. Nähtävyyksiin ja yleisötilaisuuksiin tutustuvien henkilöiden perävaunukuljetuksissa saa kuitenkin autoon tai traktoriin olla kytkettynä kaksi tai useampia perävaunuja. Ajoneuvoyhdistelmän pituus saa olla enintään 25,25 m ja perävaunujen yhteinen kytkentämassa enintään kolme kertaa vetävän ajoneuvon omamassan suuruinen.

Tämä asetus tulee voimaan 10 päivänä toukokuuta 1999.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 1999

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Liikenneministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 545—560, 3 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA
OY EDITA AB, HELSINKI 1999